

הרפורמה בביטוחי הסיעוד 2017

האדם הסייעודי

```
graph TD; A[האדם הסייעודי] --> B[ביטוח סיעודי באמצעות קופות החולים]; A --> C[משרד הבריאות מאושפז בבית חולים סיעודי]; A --> D[ביטוח לאומי מטופל בבית]; E[ביטוחים אישיים]
```

ביטוח סיעודי
באמצעות קופות
החולים

משרד הבריאות
מאושפז בבית חולים
סיעודי

ביטוח לאומי מטופל
בבית

ביטוחים אישיים

• המוסד לביטוח לאומי

• אדם סיעודי מטופל בבית

הגדרת הזכאות למטופל בבית

- מי שהגיע לגיל פרישה והוא גר בביתו, וזקוק במידה רבה לעזרת אדם אחר בביצוע פעולות היום יום (להתלבש, להתרחץ, לאכול, להתהלך בבית לטפל בהפרשות וכיו"ב), או שהוא זקוק להשגחה בבית למען בטיחותו.
- הינו תושב ישראל.
- עומד בדרישת מבחן ההכנסה. (חלק חשוב ביותר במבחן הזכאות להגדרת המצב הסיעודי). השכר הממוצע במשק לחודש אפריל 17 הוא 10,073 ש"ח.
- אינו מקבל גמלת נכות כלשהי מהמל"ל (יידרש לבחור בין הקצבה שמקבל לבין גמלת הסיעוד).
- אינו מאושפז במוסד סיעודי במחלקה סיעודית/מחלקה לתשושי נפש או בבית חולים גריאטרי.
- אינו שוהה במוסד או בבית אבות, ורוב הוצאות אחזקתו ממומנות על חשבון גוף ציבורי/ממשלתי.

ההכנסות המזכות בגמלה מלאה או מופחתת

שיעורי הגמלה	הכנסה חודשית מינואר 2017	מצב משפחתי
גמלה מלאה	עד 9,673 ש"ח	יחיד
גמלה מופחתת בשיעור של 50%	מעל 9,673 ש"ח ועד 14,509 ש"ח	יחיד
אין זכאות לגמלה	מעל 14,509 ש"ח	יחיד
גמלה מלאה	עד 14,509 ש"ח	זוג
גמלה מופחתת בשיעור של 50%	מעל 14,509 ש"ח ועד 21,764 ש"ח	זוג
אין זכאות לגמלה	מעל 21,764 ש"ח	זוג
	אלמן בן 70 פלוס מקבל פנסיה בסך 12,000 ש"ח וקצבת זיקנה בסך 1,531 ש"ח והוכר מבחינה תפקודית ברמה ב' (16 שעות בשבוע), יקבל גמלה מופחתת בגובה של 50% (8 שעות בשבוע)	דוגמה <

3 הרמות בהתאם לקביעת מידת התלות בעזרת הזולת

- רמה 1 – מי שתלוי במידה רבה בעזרת הזולת ברוב פעולות היום יום וכן מי שזקוק להשגחה.
- רמה 2 – מי שזקוק במידה רבה מאוד בעזרת הזולת ברוב פעולות היום יום ברוב שעות היממה.
- רמה 3 – מי שתלוי לחלוטין בעזרת הזולת בכל פעולות היום יום בכל שעות היממה וכן מי שזקוק להשגחה מתמדת.

שיעורי גמלת הסייעוד על פי 3 הרמות לפני הרפורמה ולאחריה

- רמה 1 – 9.75 שעות טיפול או 5 שעות של טיפול למי שזכאי לגמלה מופחתת עקב הכנסות.
- רמה 2 – 16 שעות טיפול או 8 שעות למי שזכאי לגמלה מופחתת עקב הכנסות.
- רמה 3 – 18 שעות טיפול או 9 שעות למי זכאי לגמלה מופחתת עקב הכנסות.
- כאמור שעות הטיפול באדם סיעודי על פי הרמות הנ"ל יועלו בהתאם עד לרמה של 30 שעות שבועיות.

ניתן להמיר את גמלת **הסיעוד** "בכסף" למי שמעסיק מטפל צמוד

- יכול להגיש בקשה לגמלה בכסף מי שעונה על כל התנאים האלה:
- הוא זכאי לגמלת **סיעוד**, בכל רמות הזכאות.
- הוא מעסיק **מטפל צמוד** 12 שעות ביממה לפחות, 6 ימים בשבוע.
- המטפל שלו אינו בן משפחה.
- המטפל שלו מועסק בשכר על פי חוזה כתוב.
- צריך שיהיה לו היתר מטעם משרד הפנים רשות ההגירה להעסקת עובד זר והעובד צריך להיות שוהה כדין בישראל.

סכומי הגמלה בהמרה ל- "כסף"

לפני הרפורמה נובמבר 17

סכום הגמלה בכסף	מספר יחידות השירות	רמת הזכאות של מקבל הגמלה <u>מטפל ישראלי</u>
1,858 ש"ח	9.75 יחידות	רמה 1 - תלוי במידה רבה בעזרת הזולת
954 ש"ח	5 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות
3,622 ש"ח	16 יחידות	רמה 2- תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת
1,811 ש"ח	8 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות
4,194 ש"ח	18 יחידות	רמה 3 - תלוי לחלוטין בעזרת הזולת
2,097 ש"ח	9 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות

סכום הגמלה בכסף	מספר יחידות השירות	רמת הזכאות של מקבל הגמלה <u>עובד זר</u>
1,858 ש"ח	9.75 יחידות	רמה 1 - תלוי במידה רבה בעזרת הזולת
954 ש"ח	5 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות
3,050 ש"ח	16 יחידות	רמה 2- תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת
1,525 ש"ח	8 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות
3,432 ש"ח	18 יחידות	רמה 3 - תלוי לחלוטין בעזרת הזולת
1,716 ש"ח	9 יחידות	מקבל גמלה מופחתת עקב הכנסות

מי שמקבל קצבת **סיעוד** מהמוסד לביטוח לאומי **זכאי לשירותים נוספים**

- **ביקורים במרכז יום – מיועד לקשישים סיעודיים, ותשושי נפש בקהילה הנותן להם מענה טיפולי ויום יומי ומקל מאוד על בני המשפחה בחיי היום יום.**
- **טיפול אישי בבית – ניתנים על ידי מטפל/ת וכוללים: הלבשה, אכילה, רחצה, טיפול בהיגיינה אישית, החלפת מוצרי ספיגה, השגחה וניידות.**
- **משדר מצוקה – שירותי מוקד 24/7**
- **שירותי מכבסה – כל יחידת כביסה עד 5 ק"ג שנחשבת לרבע שעה בשבוע.**

דרגות וקצבאות בנכות כללית (לא קצבת סיעוד)

- חברי סגל אשר מתחת לגיל הפרישה יכולים לתבוע את המוסד לביטוח לאומי על סעיף נכות כללית הניתנת לבגיר מעל גיל 18 ושעדיין לא הגיע לגיל הפרישה שעקב ליקוי גופני שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה אינו עובד בשכר או כעצמאי ושכרו הכולל אינו עובר את ה-60% מהשכר הממוצע במשק (5,804 ש"ח).
- בנכות כללית המבחן לקבלת קצבה הוא אובדן כושר לעבודה שלא כפי שבקצבה הסיעודית שבה המבחנים הם אחרים לחלוטין לרבות מבחן ההכנסה.
- סכום קצבת הנכות החודשית הוא בהתאם לדרגת אי-הכושר שנקבעה לך :
  - דרגה מלאה (100% או 75%) - קצבה חודשית מלאה בסך 2,342 ש"ח .
  - דרגה חלקית בשיעור 74% - קצבה חודשית חלקית בסך 1,733 ש"ח .
  - דרגה חלקית בשיעור 65% - קצבה חודשית חלקית בסך 1,522 ש"ח .
  - דרגה חלקית בשיעור 60% - קצבה חודשית חלקית בסך 1,405 ₪
- עכשיו אתם מבינים למה הנכים יצאו למאבק?

האם חבר הסגל האקדמי באוניברסיטת חיפה עומד
בדרישות המוסד לביטוח לאומי
לגמלת **סיעוד לטיפול בבית** ?

- עד גיל היציאה לגמלאות גיל 67 לגבר וגיל 62 לאישה אין זכאות לקבלת קצבה סיעודית מהמוסד לביטוח לאומי.
- מעבר לגיל הנ"ל כאמור, תיקבע הקצבה על פי 3 הרמות ומבחן ההכנסה

•משרד הבריאות

אדם **סיעודי** מאושפז

בבית חולים **סיעודי**

חוק משרד הבריאות

חישוב ההשתתפות של המשפחה במימון האשפוז

- ההכנסות והנכסים של המועמד לאשפוז, של בן/בת הזוג וכן ההכנסות השוטפות של ילדיו הבגירים של המועמד לאשפוז (הסעיף אמור להיות מתוקן החל מנובמבר 2017 בויתור על "מבחן ההכנסות של ילדיו הבגירים של המועמד לאשפוז") **שינוי מבורך!!**
- סך השתתפות המועמד לאשפוז ומשפחתו (ישונה לבן/בת הזוג לאחר הרפורמה) נע בהתאם לתחשיב ההשתתפות, בין 32% מגובה קצבת הזקנה לזוג (או יחיד), ועד מלוא הסכום שמשלם משרד הבריאות למוסד הסיעודי תלוי כמובן בגובה ההכנסות והנכסים של המאושפז ובן/בת הזוג.

מהם המקורות הכספיים של המועמד לאשפוז ובן/בת הזוג לחישוב ההשתתפות העצמית?

- קצבה חודשית **מביטוח סיעודי**.
- הכנסות שוטפות מכל מקור שהוא.
- נכסים כספיים הזמינים מיידית או כאלה הניתנים למימוש בהמשך.
- חסכונות.
- קופות גמל.
- פיקדונות נזילים לזמן קצוב.
- תגמולי ביטוח חד פעמיים וכיוצ"ב.
- בעת מיצוי המקורות הכספיים יילקחו בחשבון עלויות המחיייה של בן/בת הזוג הנותר בבית, והשארת "דמי כיס" עבור המתאשפז.

חוק משרד הבריאות

חישוב השתתפות המשפחה במימון האשפוז בבית

חולים סיעודי

- על המשפחה להסדיר את מלוא התהליך טרם האשפוז.
- כאשר הקשיש מתאשפז באמצעות משרד הבריאות, המשרד ישלם למוסד ישירות את עלות האשפוז במלואה, ויכסה מבני המשפחה את ההשתתפות העצמית.
- בני המשפחה לא ישלמו דבר למוסד הסיעודי עצמו, ואסור למוסד לדרוש מבני המשפחה תשלום כלשהו או לבקש שבני המשפחה ירכשו בעצמם או שיביאו ציוד תרופות וכו'.
- במעמד החתימה על הסכם התשלום למשרד הבריאות יש להביא 2 ערבים מצוידים בתעודה מזהה ותלושי שכר או אישור פקיד שומה על הכנסותיהם לשנת המס האחרונה (בני משפחה יוכלו לשמש ערבים אחד לשני).

• הפוליסה הקולקטיבית לסייעוד
באמצעות קופות החולים

הכיסוי הסיעודי בפוליסה הקבוצתית של קופות החולים

- החל משנת 2016 בהמשך לתקנות האוצר קיימת אחידות מלאה בכיסוי הסיעודי הקולקטיבי של קופות החולים המשוקות באמצעות חברות הביטוח בישראל: **כללית** באמצעות "הראל" **מכבי ולאומית** באמצעות "כלל" **ומאוחדת** באמצעות "הפניקס".
- גובה הפיצוי ניתן על פי גיל ההצטרפות לראשונה לביטוח הסיעודי הקבוצתי של חברי קופת החולים ולתקופה של 5 שנים.

גיל הצטרפות <<	עד גיל 49	50-59	60 ומעלה
פיצוי חודשי לשוהה בבית	5,500 ש"ח	4,500 ש"ח	3,500 ש"ח
שיפוי לשוהה במוסד סיעודי עד 80% מההוצאה בפועל	10,000 ש"ח	6,500 ש"ח	4,500 ש"ח

• תוחלת החיים בישראל

נכון ל-2016

גברים 80.7 שנים

נשים 84.2

**סכומי הפרמיות צמודים למדד אשר נתונים לשינויים לפי הסכם בין
קופת החולים לבין חברת הביטוח ובכפוף לאישור
משרד המפקח על הביטוח 09/2017 עד 09/2018**

פרמיה החל מ-01/09/2024	פרמיה מ-01/09/2017	גיל
0.00	0,00	0-18
11.79	10.28	19-25
15.62	10.28	26-30
34.47	26.71	31-35
57.05	36.99	36-40
70.16	45.46	41-45
135.68	71.97	46-50
181.75	89.51	51-55
228.52	97.78	56-60
268.54	118.44	61-65
311.68	151.00	66-70
340.51	176.20	71-75
356.23	187.49	76-80
357.44	196.77	+81

הגדרת הזכאות לקצבה **סיעודית** בפוליסה הקולקטיבית של קופות החולים

• ליקוי בריאותי אשר בשלו הוא לא מסוגל לבצע בכוחות עצמו חלק מהותי (50% לפחות מהפעולה) של 3 פעולות מתוך 6 הפעולות האלו או לוקה בתשישות נפש

• א. 6 הפעולות היום יומיות אשר לא יכול לבצע אדם "ללא עזרת הזולת".

לקום ולשכב

להתלבש ולהתפשט

רחצה

אכילה ושתייה

שליטה בסוגרים

ניידות

• ב. תשישות נפש כגון אלצהיימר, או בצורות דמנטיות שונות.

חריגים חשובים

- 60 ימי המתנה
- שירות המבוטח בגוף בטחוני או משטרתי או בשל השתתפות פעילה בגופים אלו.
- מקרה ביטוח שארע עקב תאונת דרכים, או תאונת עבודה.
- שימוש בסמים או התמכרות להם, אלא אם בהוראת רופא שלא לצורך גמילה.
- מקרה הביטוח ארע לילדים מתחת לגיל 3

הגדרת ניידות

- אי יכולת עצמאית של אדם לנוע ממקום למקום, בלא עזרת הזולת.
- אי יכולתו של אדם לנוע ללא כיסא גלגלים תחשב כאי יכולתו לנוע באופן עצמאי.
- אבל..היעזרות בקביים, במקל, בהליכון או בכל אבזר אחר לרבות אבזר מכני מוטורי או אלקטרוני שמאפשר למבוטח לנוע באופן עצמאי לא תיחשב כפגיעה ביכולתו העצמאית של המבוטח לנוע.
- ואולם אם מבוטח היה ללא יכולת לנוע בלי כיסא גלגלים אבל בעל יכולת עצמאית לנוע בעצמו עם כיסא הגלגלים ממקום למקום, ובמהלך תקופת הביטוח השתנתה יכולתו העצמאית, כך שאינו יכול עוד לנוע בלי כיסא הגלגלים, יראו בו כמבוטח שאינו יכול לנוע באופן עצמאי החל ממועד השינוי כאמור.

• הרפורמה הממלכתית

בביטוחי הסייעוד

נובמבר 2017

מהן המטרות העיקריות של הרפורמה

שהוצגה בנובמבר 17

- יצירת תכנית ביטוח סיעודית ממלכתית לכלל הציבור בישראל במקום תכניות הביטוח הסיעודי הקולקטיבי שהגיע לסוף דרכו.
- פחות בירוקרטיה, מבחן הוכחת המצב הסיעודי יתקיים בפני גוף אחד בלבד:
- משרד הרווחה
- קופות החולים
- משרד הבריאות
- והרשות לניצולי השואה

מה לא עשו ברפורמה?

• לא עשו ביטוח סיעודי ממלכתי!!!

מיהו קהל היעד שייהנה מהרפורמה המוצעת?

- קשישים סיעודיים "במצב קשה ביותר" שאמורים לקבל טיפול בביתם באיכות טובה יותר על ידי הוספת שעות טיפול נוספות.
- קשישים סיעודיים השוהים בקהילה שיקבלו שירות מתואם.
- בני המשפחה הקרובה של הקשיש הסיעודי המטופל בביתו שיוקל עליהם הנטל בעקבות הוספת שעות טיפול.
- ילדיו של הקשיש הסיעודי בביטול מבחן ההכנסה במקרה אשפוז הקשיש במוסד סיעודי.
- קשישים מעל גיל 75 שאמורים לקבל טיפולי שיניים בסיסיים בחינם.

השינויים **מאתמול** לעומת היום

- מספר השעות המקסימלי שאדם יוכל לקבל טיפול בביתו בחסות המדינה על ידי חברות יישום כוח אדם סיעודי יעלה מ-22 שעות ל-30 שעות בשבוע.

- שווי הקצבה המקסימלית יעלה לסכום של 5,000 ש"ח במקום 3,400 ש"ח

- ביטול מבחני ההכנסה לילדיו של הקשיש הסיעודי על פי הקריטריונים של משרד הבריאות באשפוז סיעודי.

- קשישים מעל גיל 75 ייהנו מטיפולי שיניים בסיסיים ללא תשלום.

- ישופרו תנאי השכר של המטפלים הסיעודיים בארץ כדי לתגבר את מערך המטפלים בהמשך לעליה בשעות הטיפול החדשות.

מסקנות

- תוחלת החיים בארץ תמשיך ותעלה בהתאמה להתקדמות הרפואה והעליה המתמדת ברמת החיים.
- הפתרונות האחרונים שהושגו בהסכמים בין האוצר, להסתדרות לבין שר הבריאות משפרות את קצבת הסיעוד לקשישים הזכאים לקצבת סיעוד של הביטוח הלאומי ברמות 1-3 כאשר השינוי הגדול הוא לקשישים ברמה 3 וטיפולי שיניים בסיסיים לגיל 75 ומעלה.
- כנראה שלא נראה בשנים הבאות פתרון מטעם המדינה בבניית פוליסה ממלכתית לכל תושבי ישראל וזאת כפי שציינתי בגלל העלייה המתמדת בתוחלת החיים וחוסר הידיעה לגבי ההוצאה התקציבית הנדרשת לכך. ההוכחה לכך היא העלייה בפרמיה שקופות החולים יגבו בשנים הקרובות בגלל הצפי לעליה בתוחלת החיים.

המשך..

- כל הביטוחים הקבוצתיים לביטוח הסיעודי במדינה יבוטלו כנראה בסוף 17 תחילת 18 לכמיליון מבוטחים וכאלה שגילם מעל גיל 60 שאין בידם ביטוח סיעודי של קופות החולים יוכלו להצטרף לביטוח הנ"ל ללא חיתום רפואי עם כל המשמעות האקטוארית (מדובר בכ- 200,00 איש ואישה).

- הפוליסה הקולקטיבית של קופות החולים שמתחדשת מדי שנה עלולה לעבור טלטלות בעתיד ככל שתוחלת החיים בארץ תעלה, ולא רק בשינויים בפרמיה החודשית.

- חוק משרד הבריאות במבחן ההכנסה באשפוז סיעודי אמנם בוטל לגבי הילדים וזה מבורך אבל עדיין גובה השתתפות מבן/בת הזוג של המתאשפז עד לגובה עלות האשפוז, על כל מה שמשתמע מכך.

• ביטוח אישי
מול ביטוח קולקטיבי

הפוליסה הקולקטיבית

- ביטוח קולקטיבי נערך בד"כ בין ארגון עובדים יציג או עמותה למען חבריה לבין חברת ביטוח. הסכמי ביטוחים קולקטיביים מועברים לעיון משרד המפקח/ת על הביטוח לקבלת אישור רשמי.
- המטרה העיקרית בהסכם ביטוח שכזה היא, להשיג פוליסה בעלת כיסויי ביטוח רחבים ככל האפשר ובמחירים מוזלים ונוחים לכל משתתפי הפוליסה.

מה ההבדל בין ביטוח קולקטיבי לביטוח אישי?

- פוליסה סיעודית אישית הינה חוזה לכל החיים עם תקופות פיצוי לתקופות קצובות כפי שנחתם ביום עריכת הפוליסה.
- בפוליסה קולקטיבית לעומת זאת תקופת הביטוח מתחדשת בכל תקופה ולא ניתן לצפות מראש אילו תנאים יהיו בעת חידוש הפוליסה. כפי שהיה בפוליסות הקולקטיביות הסיעודיות שמבוטלות בימים אלו.
- בפוליסה סיעודית אישית לעומת פוליסה קולקטיבית מתקבע תעריף הביטוח באופן אישי על פי גיל המועמד לביטוח והוא אינו משתנה לכל ימי חייו למעט הצמדה מלאה למדד כדי שסכום הביטוח ישמור על ערכו.
- בפוליסה קולקטיבית לעומת זאת הפרמיה עשויה להשתנות לא רק בתוך תקופת ההסכם על פי חישוב התביעות אלא גם בכל תחילת הסכם חדש.
- הואיל ותוחלת החיים עלתה באופן דרסטי בשנים האחרונות, לא ניתן יותר לרכוש בארץ ביטוח סיעודי קולקטיבי לארגוני עובדים או עמותות.

סוף דבר

• זה הזמן לשאלות

• נמרוד אורן